

A zenepedagógia multidiszciplináris lehetőségei és feladatai

Hausmann Kóródy Alice

Kulcsszavak: zenepedagógia, értékrend, világlátás, műveltség

Absztrakt

A zenepedagógus-képzés lényeges feladata, hogy a leendő zenetanárok megértsék: feladatuk nemcsak a zenére, hanem a zene általi nevelés is. Ismeretes a zenei nevelés pozitív hatása az általános képességekre, de sokkal kevesebb szó esik arról, hogy a zenei neveléssel hogyan alakíthatjuk az értékrendet, a világlátást, a műveltséget. Ebben a kérdéskörben rejlenek a zeneoktatás kivételes interdiszciplináris lehetőségei, melyek – nyugodtan állíthatjuk – egyedülállóak az oktatásban.

Egyetlen tantárgy sem kínál önmagában annyi szemantikai, szemiotikai, nyelvi, retorikai, néprajzi, földrajzi, természeti jelenségekkel, növény- és állatvilággal, naptári ünnepekkel kapcsolatos, valamint történelmi és művelődéstörténeti ismeretet, mint az ének-zene. A felsoroltak között több olyan ismeretanyag is található, amelyekkel egyetlen más tanórán sem találkozunk. Ha figyelünk ezekre a tartalmakra zeneoktatás közben, nemcsak rendkívül gazdag ismeretanyagot nyújthatunk a gyermekeknek, hanem kialakíthatunk egy szélesebb spektrumot átfogó gondolkodást, amely összefüggéseiben képes szemlélni nemcsak a kultúrát, hanem a világot is.

A különböző korosztályoknak tanított zenei anyag jelentősen különbözik, de óvodás kortól líceumig a megismerhető – reprodukált és befogadott – zenei anyag megfelelő irányítással egymásra épülve, tágíthatja a gyermekek zenén túli ismereteit. Ez a multidiszciplinaritás vonzóbbá teheti a gyermekek számára magát a zenét is.

A zeneoktatás leggyakrabban felpanaszolt visszahúzó ereje a közoktatásbeli minimális, heti egy óraszám. Felvetődik a kérdés, hogy ebben a szűkös időkeretben hogyan lehet megvalósítani a zenei nevelés multidiszciplináris hozadékát is? Előadásomban, korosztályokra lebontva szeretném ezt a kérdést megválaszolni.

A zenepedagógia multidiszciplináris lehetőségei azonban csak akkor juthatnak érvényre, ha erre megfelelően felkészítjük a leendő zenepedagógusokat. A zenetanárképzésben folyamatosan találkozunk az öröklött beidegződésekkel, amelyeket rendkívül nehéz áthangolni egy nyitottabb, tágabb kulturális szemlélet igényére és az ezt érvényre juttató módszerekre. Ennek gyakorlatát és tapasztalatait is szeretném bemutatni.

Szakirodalom

Benedek Árpád (1015): *Útravaló 2. Gyermekdalok*. Csillagocska Alapítvány, Nagyvárad.

Csoóri Sándor ifj. (2005): *Varázsjelek. Út a magyar ősműveltséghez a zenetanulás alapján*. Süss fel Nap Kiadó.

Gazda Klára (1980): *Gyermekvilág Esztelneken*. Kriterion, Bukarest.

Hausmann Kóródy Alice (2012): *Nyelv és zene összefüggései a kodályi gondolkodásban*. Partiumi Egyetemi Szemle, Nagyvárad.

Hausmann Kóródy Alice (2016): A zeneirodalom tanítása középiskolában. Egy módszertani kísérlet eredményei és tanulságai. *Parlando*, 2016. 6. sz.

Kodály Zoltán (1973): *A magyar népzene*. Zeneműkiadó, Budapest.

Kodály Zoltán (1982): *Visszatekintés I-II*. Zeneműkiadó, Budapest.

Kodály Zoltán (1993): *Magyar zene, magyar nyelv, magyar vers*. Szépirodalmi Könyvkiadó, Budapest.

Selmeczi Marcella (1971): *Óvodások daloskönyve*. Kriterion, Bukarest.

Smuta Attila (2016): A zenész pedagógus kaleidoszkópja. In: Falus András (szerk.): *Zene és egészség*. Kossuth Kiadó, Budapest.

Túry Ferenc (2016): Búbánat és erőforrások a folklórban: a népzene példája. In: Falus András (szerk.): *Zene és egészség*. Kossuth Kiadó, Budapest.